

FYLKESMANNEN I HEDMARK
Miljøvernavdelingen

***Utslippstillatelse til drift av
sorteringsanlegg for næringsavfall
samt mottak og mellomlagring av farlig avfall***

Tillatelse nummer 09/285T, Saksnr. 07/1800-82

I medhold av Lov av 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven), §§ 11 og 16, jfr. forurensningsloven § 29, avfallsforskriften kap. 4 og § 11-6 og forskrift om smittefarlig avfall § 6 gis Ragn-Sells AS avd Hamar tillatelse til drift av sorteringsanlegg for næringsavfall samt mottak og mellomlagring av farlig, mellomlagring av smittefarlig avfall og omlasting av våtorganisk avfall på Gålåsholmen, gnr/bnr. 235/7 og 9, i Hamar kommune. Tillatelsen gjelder på nærmere fastsatte vilkår. Tillatelsen er en revidert og utvidet utgave av utslippstillatelsen av 1. juli 2009. Endringer er gjort med hjemmel i forurensningsloven § 18 og forskrift om smittefarlig avfall fra helsetjeneste og dyrehelsetjeneste av 1. januar 2006.

Denne tillatelsen gjelder fra dags dato og erstatter tillatelsen av 24.6.2013.

NØKKELOPPLYSNINGER:

Bedrift: Ragn-Sells AS avd Hamar
Postadresse: Arnkvernvegen 251, 2320 Furnes
Anleggets beliggenhet: Gålåsholmen
Gnr./Bnr.: 235/ 7,9
Kommune: Hamar
Foretaksnummer: 972056332
Risikoklasse: 2

Det tillates mottak av følgende mengder avfall per år:

- Nærings- og husholdningsavfall: 100 000 tonn
- Farlig avfall: 500 tonn
- Elektrisk og elektronisk avfall: 400 tonn
- Impregnert trevirke: 1500 tonn
- Våtorganisk avfall for omlasting 1500 tonn
- Frityrolje 20 tonn
- Kasserte kjøretøyer 600 stk

Det tillates å lagre inntil:

- 16 000 tonn ballet og komprimerte energifraksjoner
- 500 tonn restavfall (sikterest) fra produksjon av energifraksjon
- 80 tonn farlig avfall*
- 40 tonn EE-avfall
- 150 tonn ukvernet impregnert trevirke
- 3 tonn smittefarlig avfall
- annet avfall begrenses til lagringstid, jf. vilkår 1.2.

*rammen for impregnert trevirke og EE-avfall inngår ikke i dette tallet.

Dato: 1.7.2016

Jørn Berg
miljøverndirektør

Monica Bernhardsen
overingeniør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes ut uten signatur.

INNHALDSFORTEGNELSE

1. Tillatelse og rammer	4
1.1 Generelt	4
1.2 Tillatelsens rammer	4
1.2.1 Sorteringsanlegg for næringsavfall	4
1.2.2 Mottak og mellomlagring av farlig avfall	4
1.2.3 Behandling av farlig avfall	5
1.2.4 Mottak og sanering av kasserte kjøretøy	5
1.2.5 Mellomlagring av smittefarlig avfall	5
1.3 Frister	5
1.4 Redegjørelse for saken	5
1.5 Kunngjøring og uttalelser til søknaden	6
1.6 Fylkesmannens begrunnelse	7
1.7 Ansvar	8
1.8 Klagefrist	9
2. Drift av anlegget.	10
2.1 Avfalltyper som tillates mottatt.	10
2.2 Avfall som ikke tillates mottatt ved anlegget	10
2.3 Gjenvinning	10
2.4 Informasjon til kunder	11
2.5 Krav til dokumentasjon og mottakskontroll	11
2.6 Håndtering av farlig avfall	11
2.7 Kverning av impregnert trevirke og lagring av oppkvernet trevirke	11
2.8 Kasserte kjøretøyer	12
2.9 Håndtering og lagring av annet avfall	12
2.10 Disponering av avfallsfraksjon/restavfall	12
2.11 Driftstid	12
2.12 Inngjerding og skjerming	13
2.13 Bekjempelse av skadedyr	13
2.14 Oppsamling av overvann/sigevann	13
2.15 Driftsrutiner	13
2.16 Støy	13
3 Beredskap og forebyggende tiltak	14
3.1 Driftsinstruks	14
3.2 Beredskapsplikt	14
3.3 Internkontroll	14
3.4 Beredskap ved brann	14
3.5 Utslippsmåling	14
4 Rapportering	14

4.1	Avviksrapportering	14
4.2	Årsrapportering	15
5	<i>Juridiske vilkår</i>	15
5.1	Underlag for tillatelsen	15
5.2	Endringer av tillatelsen	15
5.3	Ansvarsforhold	16
5.4	Tvangsmulkt	16
5.5	Overtredelse av vilkårene	16
5.6	Nødvendig sikkerhet, garanti	16
5.7	Nedleggelse/oppør av virksomheten	16
5.8	Inspeksjon	16
5.9	Endringer eller omgjoring av tillatelse	16

1. Tillatelse og rammer

1.1 Generelt

Tillatelsen gjelder drift av sorteringsanlegg for næringsavfall samt mottak om mellomlagring av farlig avfall og kverning av impregnert trevirke. Tillatelsen gjelder også mottak og sanering av kasserte kjøretøy, mottak og mellomlagring av EE-avfall, mellomlagring av smittefarlig avfall og omlasting av våtorganisk avfall.

1.2 Tillatelsens rammer

1.2.1 Sorteringsanlegg for næringsavfall

Det tillates mottak av inntil 100.000 tonn næringsavfall og visse typer kildesorterte fraksjoner fra husholdningsavfall per år. Tillatelsen gjelder innenfor de begrensninger som er satt i pkt. 2.1 mht. avfallstyper som kan mottas. Sortering av næringsavfall skal foregå på virksomhetens anlegg på Gålåsholmen, gnr/bnr. 235/7 og 9, i Hamar kommune.

Lagret avfallsmengde skal ikke overstige følgende rammer:

- 16 000 tonn ballet og komprimert energifraksjon

Maksimal lagringstid for annet avfall:

Avfallstyper	Maksimal mellomlagringstid
Blandet usortert avfall	3 virkedager
Sortert næringsavfall - kvernet, komprimert og ballet for videresending som brensel.	12 måneder.
Husholdningsavfall komprimert og ballet	6 måneder* i en prøvetid på 2 år
Restavfall til deponi	1 måned
Frityrolje	6 måneder
Omlasting av våtorganisk avfall	24 timer
Kasserte kjøretøyer	12 måneder

*2 årsprøvetid. Hvis det i prøvetiden blir luktproblemer reduseres lagringstiden til maks 1 mnd. fra mai – september og inntil 3 mnd. resten av året.

1.2.2 Mottak og mellomlagring av farlig avfall

Det tillates mottak, mellomlagring, sortering og omlastning av farlig avfall, inkludert elektrisk og elektronisk avfall (EE-avfall). Tillatelsen omfatter mottak av inntil 500 tonn farlig avfall, 1500 tonn impregnert trevirke og inntil 400 tonn EE-avfall per år.

Lagret avfallsmengde skal ikke overstige følgende mengde:

- 80 tonn farlig avfall herunder 40 tonn isolerglass, 10 tonn blybatterier og 30 tonn annet farlig avfall
- 150 tonn ukvernet impregnert trevirke
- 40 tonn EE-avfall

Som hovedregel skal farlig avfall leveres videre fortløpende, men avfallstyper med små inntaksmengder kan lagres i inntil 12 måneder.

Oppkvernet impregnert trevirke skal leveres til godkjent mottak innen en uke. Lagringstiden kan forlenges til en måned i særlig påkrevde tilfeller.

Tillatelsen omfatter farlig avfall som skal videresendes til godkjent behandlingsanlegg for de respektive avfallstypene. Det er ikke tillatt med behandling av farlig avfall ved anlegget utenom kverning av impregnert trevirke, jf. 1.2.3 og vilkår 2.7.

1.2.3 Behandling av farlig avfall

Det tillates å kverne 1500 tonn trevirke per år impregnert med CCA eller kreosot.

Oppkvernet trevirke skal leveres til godkjent mottak for farlig avfall.

1.2.4 Mottak og sanering av kasserte kjøretøy

Det tillates mottak og sanering av inntil 600 vrakede kjøretøyer/år. Bilene skal saneres fortløpende etter hvert som de kommer inn. Kjøretøy med lekkasje skal prioriteres for sanering. Det tillates lagret inntil 75 unsanerte og 75 sanerte kjøretøy. Alle krav i kap. 4 i avfallsforskriften gjelder med unntak av §§4-4 – 4-6.

1.2.5 Mellomlagring av smittefarlig avfall

Det tillates mottak og mellomlagring av smittefarlig avfall. Avfallet skal være forskriftsmessig emballert og lagringen skal skje i tett i frysecontainer. Lagret mengde skal ikke overstige 3 tonn og lagringstida skal maks være 3 måneder. Avfallet skal leveres videre til godkjent mottak.

1.3 Frister

Gjeldende frister er:

DOKUMENTASJON	REFERANSE	TIDSFRIST
Årsrapport	Vilkår 4.2	Innen 1. mars hvert år
Prosedyre for mottak og sanering av kasserte kjøretøyer	Vilkår 2.8	Før mottak iverksettes
Støyskjermen på plass	Vilkår 2.16	Før nattdrift iverksettes
Måleprogram	Vilkår 3.5	Innen 1. januar 2014

1.4 Redegjørelse for saken

Endring av tillatelsen er gitt etter søknad av 10. desember 2012. Tillatelsen bygger på opplysninger fremkommet i tidligere søknader herunder søknadsgrunnlag for tillatelse gitt 28. september 2005. Tillatelsen er en revidert og utvidet utgave av tillatelsen gitt 1. juli 2009. 10.3.2016 ble det søkt om å endre navn på tillatelsen fra HRR Miljø AS til Ragn-Sells AS avd Hamar siden Ragn-Sells AS har kjøpt HRR Miljø AS med overtagelse fra og med 1.1.2016. Samtidig ble det også lagt inn vilkår som gjelder nytt vedlegg i avfallsforskriften kap 11 (vedlegg 4) angående farlig avfall. Vilkårene for tillatelsen fremgår av del 2 til del 5.

I søknaden av 10. mai 2012 søker HRR om

- Mottak og sanering av kasserte kjøretøyer
- Omlasting av våtorganisk avfall
- Utvidet lager for komprimert energifraksjon fra 8000 –16000 m³/år
- Mellomlagring av smittefarlig avfall

- Mottak og mellomlagring av 20 tonn av brukt frityrolje pr år for mellomlagring i inntil 6 måneder
- Mellomlagring av inntil 80 tonn farlig avfall for følgende fraksjoner:
  - PCB-ruter   20 tonn
  - Klorparafinruter   20 tonn
  - Blybatterier   10 tonn
  - Andre typer   30 tonn

Det søkes om tillatelse til mottak og sanering av kasserte kjøretøyer og mellomlagring av 75 sanerte og 75 usanerte kjøretøy. HRR Miljø AS skal benytte en mobil saneringsstasjon og følge kravene i avfallsforskriftens kap. 4.

Det søkes om tillatelse til omlasting av inntil 1500 tonn våtorganisk avfall på anlegget. Begrunnelsen er at en skal kunne omlaste vårorganisk avfall ved eventuelle revisjonsstanser ved ordinære mottaksanlegg. Omlastingen skal skje ved direkte omlasting i lukkede containere. Fulle containere skal fortløpende kjøres til godkjent mottaksanlegg.

Det søkes om å få lagre dobbelt så mye komprimert og ballet energifraksjon som i dag. Fra 8000 m³ til 16000 m³. Cowi har vurdert dette og hovedbegrunnelsen for utvidet lagringsmengde er at bedriften har inngått avtale med Eidsiva Bioenergi om kverning, balling og mellomlagring av avfall i planlagte og ikke planlagte perioder med driftsstans på forbrenningsanlegget på Trehørningen. Det argumenteres også med at en utvidet ramme for lagring vil sikre en mer optimal utnyttelse av energien i avfallet. Det søkes om døgnkontinuerlig drift av avfallskverner fra mandag kl. 00:00 til fredag kl. 24:00. Dette begrunnes med at økte kvalitetskrav til avfallet krever lenger behandlingstid. Utført støyberegning viser at en slik endring vil kunne påføre naboer støy som vil ligge over nattkravet i T-1442 dersom det ikke iverksettes særskilte tiltak. I søknaden er det forslått å anlegge en støyvoll med skjerm på toppen. Hvis den utføres, slik som foreslått, vil støybelastningen til omgivelsene ikke overskride gjeldende grenseverdier i støyretningslinje T-1442.

1.5 Kunngjøring og uttalelser til søknaden

Søknaden ble lagt ut til offentlig ettersyn på Rådhuset i Hamar fra 20. desember 2012 til 1. februar 2013. Videre er den kunngjort i Hamar Arbeiderblad, Ringsaker blad og på www.fylkesmannen.no/hedmark. Berørte naboer ble varslet i eget brev av 17. januar med utvidet høringsfrist til 1. mars 2013.

Etter høringsfristens utløp forelå det uttalelser fra:

- *Hamar kommune*
- *Ole- Kr. Thomassen*
- *Bjørn Lindstad*

Naboene Ole-Kristian Thomassen og Bjørn Lindstad er opptatt av at endring av tillatelsen ikke må påføre omgivelsene økte miljøulempes som følge av utslipp av støv og støy. I tillegg påpekes det at ulemper i form av lukt og forsøpling må unngås.

Hamar kommune påpeker at endringen ikke må føre til forurensning av ytre miljø (grunn eller vann) og at avfallshandteringen ikke blir til sjenanse for berørte naboer. Kommunen oppfordrer til at det etableres et gjerde mot fv. 59 for å hindre innsyn til aktiviteten siden kasserte biler og en del annen aktivitet kan virke skjemmende. Kommunen påpeker også at støybelastningen til omgivelsene fra HRR til enhver tid må holdes under gjeldende støykrav i

støyretningslinje T-1442 og at anlegget må sikres mot utslipp av lukt, støv og at forekomsten av skadedyr begrenses.

HRR har i sin kommentar i brev av 19. april 2013 foreslått noen endringer som vil begrense ulemper påpekt i høringsuttalelsene.

1.6 Fylkesmannens begrunnelse

Hamar kommune påpeker endringen ikke må føre til forurensning av ytre miljø (grunn eller vann) og at avfall ikke er til sjenanse for berørte naboer, her under støv, støv, lukt, innsyn og skadedyr. De to naboene som har uttalt seg er opptatt av de samme problemene.

Fylkesmannen er enig i at dette er viktige forhold som må løses gjennom avbøtende tiltak. Vi merker oss at støvproblemet skal løses gjennom etablering av støyvoll med skjerm på toppen og at skjerming innsyn fra fv. 66 skal løses med tettere beplantning mot vegen og flytting av bilvrakmottaket lengre fra vegen. Når det gjelder lukt og skadedyrproblematikk er det normalt ikke noe stort problem ved mottak og behandling av næringsavfall. Derimot ved mottak av husholdningsavfall med innslag av våtorganisk avfall og ved omlasting av våtorganisk avfall, slik det er søkt om, kan lukt bli et problem. For å redusere luktulempene mest mulig vil Fylkesmannen begrense lagringstida for denne avfallstypen.

Det er søkt om døgkontinuerlig drift av avfallskverner fra mandag kl. 00:00 til fredag kl. 24:00. Begrunnelsen er at økte kvalitetskrav til avfallet krever lenger behandlingstid. Utført støyberegning viser at en slik endring vil kunne påføre naboer støv over nattkravet i T-1442 dersom det ikke iverksettes særskilte tiltak. I søknaden er det foreslått å anlegge en støyvoll med skjerm på toppen. Hvis skjermen utføres slik som foreslått av støvkonulenten, vil støvbelastningen til omgivelsene ikke overskride gjeldende grenseverdier i støyretningslinje T-1442. Fylkesmannen mener imidlertid at det ikke bør være nattdrift fra søndag kveld slik som omsøkt, og at nattdrifta bør avsluttes senest kl. 22.00 fredag.

Lagring dobbelt så mye komprimert og ballet energifraksjon som i dag, skal ikke medføre økte luktulempere for avfall basert på restavfall fra næringsvirksomhet. Siden ballene skal emballeres godt, lagres på asfalterte flater med sigevannssoppsamling og i hovedsak inneholde avfall uten matavfall, vurderes det at fordelene med endringen er større enn ulempene. Avfallsballer som er basert på husholdningsavfall, kan inneholde våtorganisk avfall. For å hindre luktulempere, krever Fylkesmannen kortere lagringstid for denne type avfall. Maksimal lagringstid settes til 6 måneder i en prøvetid på 2 år. Dersom det oppstår luktulempere, vil tillatt lagringstid kunne bli redusert. Store avfallslager kan medføre betydelig forurensning ved en eventuell brann. Fylkesmannen påpeker derfor at HRR Miljø AS må ha fokus på dette slik at brannfaren minimeres.

Mottak og mellomlagring av kasserte kjøretøyer vurderes ikke å medføre naboulempere slik det er foreslått utført og plassert på anlegget. Bestemmelser og vilkår i avfallsforskriften kap. 4 med vedleggene 1 og 2 for lagring og behandling av kasserte kjøretøyer vil sikre det. Grense for inntak av bilvrak settes 600 kjøretøyer/år. Sanering skal foretas regelmessig og tilnærmet fortløpende, slik at ikke usanerte kjøretøy hopper seg opp ved mottaket. Miljøsanering av kjøretøy som er skadet eller hvor det kan forekomme søl eller lekkasje, skal foretas umiddelbart etter mottak. Det skal ikke lagres mer enn 150 kjøretøy samtidig, 75 usanerte og 75 sanerte kjøretøy. Usanerte kjøretøy skal ikke stables i høyden og sanering skal foregå i samsvar med krav i avfallsforskriften og særskilt krav fastsatt i denne tillatelsen. Det er et mål at bilene i størst mulig grad skal saneres etterhvert som de kommer inn på anlegget og ferdigsanerte biler skal ikke lagres lenger enn 12 måneder. For å sikre at mottak, sanering og viderelevering av ferdig sanerte vrak skjer på en best mulig måte skal HRR Miljø AS

utarbeide en skriftlig prosedyre. Hvis HRR miljø nærmer taket på 600 kjøretøyer eller en annen årlig mengdebegrensning satt i denne utslippstillatelsen, kan HRR miljø iht. pkt. 5.2 sende en søknad om utvidet ramme til Fylkesmannen på vedkommende fraksjon.

Lukt fra omlasting av 1500 tonn våtorganisk avfall/år skal unngås ved direkte omlasting til tette containere som kjøres vekk fortløpende. Med vilkår som sikrer dette, vurderes omsøkt omlasting av våtorganisk avfall ikke å skape vesentlige luktulempere eller andre miljømessige problemer.

Det søkes om disp. fra forskrift om smittefarlig avfall, og tillatelse til mellomlagring av inntil 3 tonn smittefarlig avfall i inntil 3 mnd. Søknaden begrunnes med logistikkmessige hensyn. Avfallet skal lagres i avlåst frysecontainer. HRR har i dag tillatelse til å motta hygienisk betenkelig avfall for viderelevering til godkjent mottak. Det er utarbeidet en egen prosedyre for denne lagringen og alt smittefarlig avfall som kommer inn skal være sikret med godkjent emballasje. Fylkesmannen mener at prosedyren for mellomlagring og systemet ellers er solid, og at tillatelse og disp. kan gis uten at dette skaper smittespredning eller andre forensingsproblemer.

Det søkes om tillatelse til mottak og mellomlagring av 20 tonn frityrolje/år og mellomlagring inntil 6 mnd. Olja skal mellomlagres på fat innendørs før viderelevering til godkjent mottak. Omsøkt mellomlagring skal ikke medføre forurensning.

Det søkes også om utvidet ramme for lagring av farlig avfall som klorparafinruter, PCB-ruter, blybatterier og andre typer farlig avfall. Til sammen 80 tonn. Forutsatt at det etableres sikre lagringsplasser for omsøkt farlig avfall, mener Fylkesmannen de omsøkte mengder ikke vil føre til økt forurensning fra anlegget.

På bakgrunn av risikovurderinger som er foretatt og tiltak som er beskrevet og planlagt, mener Fylkesmannen at de omsøkte endringer ikke vil føre til uakseptabel risiko for støy eller forurensning fra virksomheten. Med dette menes blant annet ulemper med forurenset avrenning, støy, lukt og skadedyr ikke vil øke vesentlig.

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er regulert gjennom spesifikke vilkår i tillatelsen. Utslipp som ikke er regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen i den grad opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Det understrekes at all forurensning fra bedriften isolert sett er uønsket. Selv om utslipp holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter det ikke uttrykkelig er satt grenser for gjennom særskilte vilkår.

1.7   Ansvar

HRR er ansvarlig for at virksomheten som reguleres etter denne tillatelsen etableres og drives i henhold til de vilkår som er fastsatt. Det er fastsatt krav som skal sikre at de viktigste forholdene knyttet til helse og miljø blir ivaretatt. Det er allikevel HRR sitt ansvar å sørge for at en hver form for forurensning og sjenanse fra virksomheten til enhver tid er på lavest mulig nivå. Fylkesmannen vil også understreke at forurensning fra anlegget isolert sett er uønsket, og at HRR plikter å holde utslippene på et slikt nivå at unødvendig forurensning unngås. Ved vurdering av hva som regnes som unødvendig skal det legges vekt på om skader eller ulemper i naturen som følge av forurensningen kan reduseres med tilgjengelig teknologi innenfor rimelige kostnader for bedriften.

HRR Miljø AS plikter å varsle fylkesmannen dersom det oppstår uforutsette situasjoner som er i strid med tillatelsen eller vilkår i tillatelsen. Dersom pålagte tidsfrister ikke kan holdes skal melding gis til fylkesmannen i god tid før fristens utløp.

All form for deponering av restavfall på bedriftens område er forbudt.

1.8 Klagefrist

Denne utslippstillatelsen kan i henhold til forurensningslovens § 85 påklages til Klima- og forurensningsdirektoratet innen 3 uker fra meddelelsen. Begrunnet klage skal fremsettes skriftlig og sendes via fylkesmannen.

2. Drift av anlegget.

2.1 Avfallstyper som tillates mottatt.

Næringsavfall og visse typer husholdningsavfall:

Det gis tillatelse til mottak, sortering og omlasting av:

- Næringsavfall: kildesortert avfall og restavfall
- Restavfall fra husholdninger der våtorganisk materiale er sortert ut før mottak hos Ragn-Sells AS avd Hamar
- Kildesorterte fraksjoner (papir, papp, plast, metaller mv.) fra husholdningsavfall
- Rivnings-/byggningsavfall
- Branntomtavfall
- Smittefarlig avfall for omlasting og mellomlagring, forutsatt at søker har skriftlig avtale med bedrift som har egen tillatelse til mottak eller innsamling av denne type avfall.
- Frityrolje
- Omlasting av våtorganisk avfall

Farlig avfall:

Det gis tillatelse til mottak, mellomlagring, omlasting og sortering av farlig avfall, inkludert EE-avfall (etter avtale med relevant returselskap). Det kan mottas og håndteres farlig avfall som er klassifisert som farlig avfall i følge avfallsforskriften § 11, vedlegg I. Dette inkluderer også:

- Impregneret trevirke for mellomlagring og kverning
- Tomme spylevæskekaner for mottak og omlasting etter avtale med relevant returselskap

Kasserte kjøretøyer

Det gis tillatelse til mottak, sanering av kasserte kjøretøyer og mellomlagring av inntil 150 kasserte kjøretøyer pr år.

2.2 Avfall som ikke tillates mottatt ved anlegget

Tillatelsen gjelder ikke mottak av følgende avfallsfraksjoner:

- Septikslam/avløpsslam
- Flytende avfall med unntak av frityrolje og farlig avfall klassifisert i følge avfallsforskriften § 11, vedlegg I.
- Radioaktivt avfall
- Eksplosivt avfall
- Stoffer med tilsvarende egenskaper

Bedriftens restavfall etter sortering skal leveres til godkjente anlegg. Dette gjelder alle utsorterte fraksjoner som faller inn under vilkår 2.1 samt restfraksjoner fra kverning og sikting i forbindelse med bedriftens egenproduksjon av energifraksjoner.

2.3 Gjenvinning

All håndtering av avfall skal tilrettelegges slik at høyest mulig sorteringsgrad, og dermed høyest mulig gjenvinningsgrad oppnås. Mengden avfall til deponi skal ikke overstige 25 % av

total avfallsmengde mottatt ved anlegget. Mengden restavfall etter sortering skal minimaliseres.

2.4 Informasjon til kunder

Virksomheten skal sørge for at samtlige kunder skriftlig gjøres kjent med hvilke avfallstyper og fraksjoner som tillates levert ved anlegget og hvordan leveringen kan foregå for ulike fraksjoner. Videre må konsesjonseier medvirke til å etablere formålstjenlige sorteringssystem for sine kunder for å optimalisere muligheten for gjenvinning.

2.5 Krav til dokumentasjon og mottakskontroll

Alt avfall som mottas og håndteres ved anlegget skal vektregistreres. Virksomheten plikter å ha et system for registrering og kvalitetssikring av alt avfall som mottas og passerer anlegget. Registrering av avfallsmengder skal foregå på en slik måte at kravene til rapportering kan overholdes (jf. vilkår 4.2). Kasserte kjøretøyer trenger ikke å vektregistreres. Ved mottagelse av kassert kjøretøy på behandlingsanlegg, skal det fylles ut melding om kjøretøyet på blankett fastsatt av Toll- og avgiftsdirektoratet iht. avfallsforskriften § 4-10 og meldingene skal registrere iht. § 4-11.

Virksomheten skal utarbeide kontrollprogram/-rutiner for å hindre at avfall som ikke omfattes av denne tillatelsen kommer inn på anlegget. Dersom det oppdages avfall som ikke tillates mottatt (jf. vilkår 2.1), skal dette sorteres ut og oppbevares forskriftsmessig ved bedriften før det innen kort tid videre leveres til godkjent mottaks- eller behandlingsanlegg. Har avfallet et utlekkingspotensiale til luft, grunn eller vann skal lagring av avfallet være så omfattende som nødvendig for å unngå forurensning og straks videre leveres til godkjent mottaks- eller behandlingsanlegg. Ovennevnte hendelser skal registreres som avvik (jf. vilkår 4.1).

Resultatet av mengderegistrering og kontroll med avfallets sammensetning, skal fremgå av årsrapport for virksomheten (jf. vilkår 4.2).

2.6 Håndtering av farlig avfall

- All håndtering og mellomlagring av farlig avfall skal skje slik at forurensning ikke oppstår og være i samsvar med de krav som er satt i avfallsforskriften § 11 og avfallsforskriften kap 11, vedlegg 4.
- Farlig avfall inkludert ukvernet impregnert trevirke skal ikke blandes med annet avfall, jf. krav satt i vilkår 2.7 for håndtering av kvernet, impregnert trevirke. Sortering og omemballering skal foregå på eget atskilt område med tett dekke med mulighet for oppsamling av evt. spill.
- Oppsamling av spill/vann/adsorberingsmiddel som er forurenset med farlig avfall skal behandles som farlig avfall.
- Mellomlagring av farlig avfall inkludert ukvernet impregnert trevirke skal skje under tak eller i containere i godkjente beholdere. Beholdere og containere skal være utformet slik at evt. spill samles opp.

2.7 Kverning av impregnert trevirke og lagring av kvernet trevirke

- Utslipp av støv til luft skal begrenses i størst mulig grad.
- Virksomheten må innarbeide gode rutiner for rengjøring av nærliggende område etter hver kverning av det impregnerte trevirke. Avfallet (oppsop) skal

gjenvinnes eller leveres til godkjent mottak så snart tilstrekkelig transportvolum er oppnådd.

- Lagring av avfall med kvernet impregnert trevirke skal skje under tak på fast dekke.

2.8 Kasserte kjøretøyer

All lagring og håndtering av kasserte kjøretøyer skal skje i samsvar med krav i avfallsforskriften kap. 4 med unntak av §§ 4-4 – 4-6 som ikke er relevante for et mottaksanlegg. Vedlegg 1 og 2 i kap. 4 gjelder også. I tillegg gjelder følgende krav:

- Hensetting eller oppstilling av kasserte kjøretøy utenfor avfallsanleggets fysiske avgrensning (porter/gjerde) skal ikke forekomme, selv for kort tid, etter at kjøretøyet er formelt levert/mottatt.
- Ved mottak skal kjøretøyene kvalitetsvurderes med tanke på videre sortering og behandling. Gode rutiner for miljøsanering av mottatte kjøretøy (fjerning av miljøfarlig avfall) skal sikre at det ikke oppstår risiko for forurensning eller søl fra kjøretøyene.
- Sanering skal foretas regelmessig og tilnærmet fortløpende, slik at ikke usanerte kjøretøy hoper seg opp ved mottaket. Miljøsanering av kjøretøy som er skadet eller hvor det kan forekomme søl eller lekkasje, skal foretas umiddelbart etter mottak.
- Kjøretøyene skal oppbevares på fast dekke inntil sanering er foretatt. Fjerning av miljøfarlige væsker skal foretas fullstendig.
- Private kunder tillates ikke å foreta selvplukk av bildeler.
- Rask fragmentering og gjenvinning av jernskrapet fra karosseriene er et viktig miljøvernfarelig mål. Det settes derfor krav til maksimal lagringsmengde av kjøretøy.
- Årsrapport skal sendes Fylkesmannen inne 1. februar på eget skjema utarbeidet for dette.

2.9 Håndtering og lagring av annet avfall

Mottak av næringsavfall og visse typer husholdningsavfall skal skje på fast dekke med fall til sluk/oppsamlingskum med mulighet for uttak av vannprøver. Dersom avfallet kan komme til å skape sjenerende lukt for nærmiljøet skal det straks settes i gang tiltak for å redusere kilden til luktproblemet. Dersom avfall med sjenerende lukt ankommer anlegget skal det straks sendes videre til annet godkjent mottak (jfr. vilkår 2.5).

All lagring, omlasting og sortering av avfall skal skje slik at man i størst mulig grad hindrer utslipp av forurensende stoffer, plagsom lukt for tredjemann og flygeavfall, reduserer støy- og støvplager, samt direkte innsyn. Konesjonsmyndigheten kan gi detaljerte krav for skjerming / innbygging av andre enkeltelementer av virksomheten dersom begrunnet behov foreligger.

2.10 Disponering av avfallsfraksjon/restavfall

Sorterte avfallsfraksjoner og restavfall skal leveres til godkjente mottak. Brenselsfraksjoner skal leveres til mottaker/anlegg med tillatelse etter forurensningsloven eller eksporteres med nødvendige tillatelser.

All form for deponering av restavfall på bedriftens område er forbudt.

2.11 Driftstid

Anlegget tillates drevet mellom kl. 0600 og kl 2200 mandag til fredag, samt lørdager fra kl 0600 til kl 1800. I tillegg tillates drift av avfallskverning om natta fra mandag kl. 22.00 til fredag kl. 22:00. Drift tillates ikke på søndager eller bevegelige offentlige hellig- eller høytidsdager hvis ikke uforutsette situasjoner gjør dette nødvendig ut fra hensynet til andre bestemmelser i tillatelsen. Slike situasjoner skal varsles iht. vilkår 4.1.

2.12 Inngjerding og skjerming

Den virksomme del av eiendommen skal være inngjerdet og avstengt med låsbar port eller bom utenom åpningstidene/når ingen er tilstede. Det skal foretas avskjerming av virksomheten mot fylkesvei F66 ved gjerde, netting og tilstrekkelig tett vegetasjon. Lagring og behandling av vrakede kjøretøyer skal skje i god avstand fra fylkesveg 66.

2.13 Bekjempelse av skadedyr

Dersom det er nødvendig, pålegges bedriften å etablere avtale med godkjent firma om bekjempelse av rotter/skadedyr.

2.14 Oppsamling av overvann/sigevann

Det skal etableres system som muliggjør oppsamling av overvann/sigevann fra virksomhetens område. Konesjonsmyndighetene kan kreve at innholdet av forurensende stoffer i utslippet dokumenteres, og kan på grunnlag av dette sette krav til at utslippet må behandles. Med hensyn til sanitærkloakk vises det til egen tillatelse gitt av kommunen.

2.15 Driftsrutiner

Virksomheten skal utarbeide driftsrutiner som sikrer at nærmiljølempene som følge av anleggsdriften reduseres til et minimum. Dette forutsetter bl.a. at virksomheten foretar en systematisk oppfølging av klager på nærmiljølempen, som f.eks. forsøpling, lukt og støv. Systematisk oppfølging av klager innebærer bl.a. at virksomheten vurderer hensiktsmessigheten ved egne driftsrutiner og behov for eventuelle endringer samt behov for akutte tiltak. Evt. klager skal rapporteres i årsrapporten. Utvidet ramme for lagring av ballet energifraksjon fordrer bedriften har stort fokus på å unngå brann ved anlegget.

2.16 Støy

Støy fra virksomheten skal under ingen omstendighet overskride grenseverdier gitt i «Retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2012). Det betyr at følgende grenseverdier ikke skal overskrides ved boligbebyggelse i nabolaget.

- Utendørs støynivå på dagtid $< L_{den}$ 55 dB.
- Utendørs støynivå i nattperioden 23 – 07 L_{night} 45 dB og L_{AFmax} 60 dB

Dersom støyen omfatter tydelige enkelttoner og /eller impulslyser, skal grenseverdien for ekvivalentnivået på dag og kveld reduseres med 5 dB.

For å sikre at kravene til støy ved bolig på natt ikke overskrides skal det anlegges støyvoll med skjerm på toppen. Skjermen skal plasseres langs eiendomsgrensa mot syd-øst som vist i støyutredningen og den skal være 2,8 meter høyere enn kvernene i dominerende støykilde (støykilde 2). Støyskjermen må være på plass før nattdrift kan settes i gang.

Dersom hensyn til støyulempen eller fare for forurensning/forsøpling tilsier det, kan konsesjonsmyndigheten med 6 mnd. varsel sette skjerpede krav til hele eller deler av virksomheten.

3 Beredskap og forebyggende tiltak

3.1 Driftsinstruks

Virksomheten er ansvarlig for at det er utarbeidet driftsinstruks bl.a. for å ivareta vilkårene i denne tillatelsen. Driftsinstruks skal til enhver tid være oppdatert både i forhold til gjeldende tillatelse og driften ved anlegget.

3.2 Beredskapsplikt

Virksomheten skal sørge for nødvendig beredskap for å hindre, oppdage og stanse akutt forurensning og brann fra anlegget som tillatelsen omfatter. Beredskapsplikten omfatter også utstyr for å fjerne eller begrense virkning av forurensning og brann, og omfanget av skader og ulemper som kan oppstå. Beredskapen skal stå i et rimelig forhold til sannsynligheten for at akutt forurensning og brann kan inntreffe. Det skal til enhver tid foreligge en oppdatert beredskapsplan for akutt forurensning og brann. Beredskapsplanen skal utarbeides på bakgrunn av en risikovurdering av virksomhetens anlegg og aktivitet.

Beredskap mot akutt forurensning og brann skal øves. Rapport fra øvelser skal oppbevares og kunne forelegges fylkesmannen ved forespørsel.

3.3 Internkontroll

Iht. forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter av 6. desember 1996, plikter virksomheten å etablere internkontroll for sin virksomhet. Internkontrollen skal bl.a. sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene.

Virksomheten plikter å holde internkontrollen oppdatert.

3.4 Beredskap ved brann

Anlegget skal være utstyrt med vann i tilstrekkelig mengde og kvalitet for brann- slukking. Nødvendig vannmengde, teknisk løsning for brannslukking samt retningslinjer for lagring av brennbare fraksjoner fastsettes i samarbeid med det stedlige brannvesen.

3.5 Utslippsmåling

Det er nødvendig med et overvåkningsprogram fordi vann- og sedimentprøver fra oppsamlingssystemet for overvann fra sorteringsanlegget har vist forurensning blant annet av bromerte flammehemmere og alifater (THC). Dette vil si at noe utlekking av forurensende forbindelser skjer på sorteringsanlegget. Det er viktig å følge med på utviklingen og begrense forurensningen. Bedriften plikter derfor å utarbeide et overvåkningsprogram. Resultater fra målingene skal rapporteres til Fylkesmannen sammen med årsrapporten. Forslag til måleprogram skal sendes til Fylkesmannen innen 1.januar 2014.

4 Rapportering

4.1 Avviksrapportering

Fylkesmannen skal umiddelbart varsles skriftlig dersom det oppstår unormale driftsforhold og/eller forurensningsfare eller ulykker innenfor de områder som utslippstillatelsen omhandler (f.eks. teknisk svikt, brann etc.). Slike forhold skal være ivaretatt i en beredskapsplan. Det

skal skriftlig redegjøres for årsak og hvilke avbøtende tiltak som er iverksatt/ under iverksettelse.

4.2 Årsrapportering

Virksomheten skal innen 01.03 hvert år sende skriftlig årsrapport til Fylkesmannen for siste kalenderår (jf. vilkår 1.2). NB! For kasserte kjøretøyer er fristen 1. februar. Det skal bl.a. rapporteres:

- Totale mengder avfall mottatt ved anlegget fordelt etter type avfallsfraksjoner
- Totale mengder avfall fordelt etter type avfallsfraksjoner som leveres til gjenvinning
- Totale mengder gjenvunnet avfall på lager
- Totale mengder farlig avfall mottatt etter EAL-kode, inkl. impregneret trevirke og EE-avfall
- Totale mengder farlig avfall på lager
- Totale mengder impregneret avfall kvernet og levert til godkjent behandlingsanlegg
- Avvik i forhold til vilkår satt i tillatelsen, samt evt. naboklager
- Uforutsette hendelser/akutte utslipp og tiltak som er satt inn
- Miljøtiltak satt inn i løpet av rapporteringsåret og miljøtiltak planlagt utført neste rapporteringsår
- Resultater fra utslippsmåling

eller rapporteres i den for form som Fylkesmannen til enhver tid har fastsatt i en rapporteringsmal.

5 Juridiske vilkår

5.1 Underlag for tillatelsen

Denne tillatelsen er gitt med hjemmel i lov av 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall med senere endringer og tilhørende forskrifter.

Virksomheten er for øvrig pliktig til å holde seg orientert om de til enhver tid gjeldende forskrifter og følge opp disse.

5.2 Endringer av tillatelsen

Endringer som konsesjonseier ønsker å foreta, må godkjennes av fylkesmannen som konsesjonsmyndighet før iverksettelse. Ved eierskifte, skifte av navn eller ved flytting skal fylkesmannen varsles umiddelbart.

Tillatelsen kan endres etter § 18 i forurensningsloven dersom fylkesmannen finner det nødvendig. Dersom det påpekes at anlegget eller driften av dette medfører negative miljømessige konsekvenser som ikke er tilfredsstillende ivaretatt i tillatelsen, kan fylkesmannen pålegge Ragn-Sells AS avd Hamar skjerpede krav og vilkår, eventuelt pålegge stans av virksomheten eller deler av denne for kortere eller lengre tid.

Fylkesmannen kan for øvrig trekke tilbake tillatelsen dersom de vilkår som ligger til grunn for den blir brutt. Tillatelsen kan i alle tilfeller tilbakekalles eller endres når det har gått 10 år etter at den ble gitt, og revideres senest ved avslutning av anlegget. Dersom deler eller vesentlige deler av tillatelsen ikke benyttes innen 2 år etter at den er trådt i kraft, skal Ragn-Sells AS avd Hamar sende fylkesmannen en redegjørelse for virksomheten slik at evt. endringer i tillatelsen kan vurderes eller at tillatelsen trekkes tilbake.

Fylkesmannen kan uten varsel stille krav om undersøkelse av støy, vannforurensning etc., dersom begrunnet behov foreligger. Utgiftene til undersøkelser som nevnt ovenfor skal betales av virksomheten.

5.3 Ansvarsforhold

Virksomheten er ansvarlig for at virksomheten drives innenfor tillatelsens rammer og for fortløpende å vurdere mulige forbedringspunkter. Denne tillatelsen fritar ikke fra behandling etter andre lovverk og tilhørende forskrifter.

Det påhviler virksomheten å sørge for innhenting av nødvendige tillatelser etter øvrige aktuelle lovverk. Tillatelsen fritar ikke eier for erstatningsansvar etter de alminnelige erstatningsregler, jfr. forurensningslovens § 10, annet ledd.

5.4 Tvangsmulkt

Fylkesmannen kan i medhold av forurensningslovens § 73 fastsette forurensningsgebyr for å sikre at tiltakene gjennomføres som forutsatt i utslippstillatelsen og i samsvar med gitte tidsfrister.

5.5 Overtredelse av vilkårene

Overtredelse av vilkårene i tillatelsen er straffbart i henhold til forurensningslovens kap. 10. Ved overtredelse av tillatelsen eller vilkårene knyttet til denne, kommer forurensningslovens kap. 10 til anvendelse dersom forholdet ikke påtales etter strengere straffebestemmelser.

5.6 Nødvendig sikkerhet, garanti

Virksomheten plikter å stille nødvendig sikkerhet for utgifter som følge av rimelige tiltak for å hindre, begrense, fjerne eller avbøte forurensningsskade ved lengre driftsavbrudd eller nedleggelse av bedriften jf. §§ 20 og 63 i forurensningsloven. Til ovennevnte tiltak skal det etableres økonomisk sikkerhet som er stor nok til å sikre at all nødvendig opprydding kan skje uten unødig opphold. For anlegg som mottar og mellomlagrer farlig avfall gjelder i tillegg kravene gitt i avfallsforskriften § 11-6 jf. avfallsforskriften kap 11, vedlegg 4 hvor det er stilt krav om finansiell sikkerhet.

5.7 Nedleggelse/oppheving av virksomheten

Ved eventuelt opphør/nedleggelse av virksomheten skal dette på et tidligst mulig tidspunkt meldes skriftlig til fylkesmannen. Fylkesmannen kan deretter fastsette nærmere spesifiserte krav til avviklingen, som opprydding, klargjøring og fjerning av eventuelle gjenværende gjenvinningsfraksjoner, samt fjerning av eventuelt farlig avfall, annet usortert avfall, rene masser etc.

5.8 Inspeksjon

Virksomheten plikter å la forurensningsmyndigheten eller de etater og institusjoner disse bemyndiger inspisere virksomheten til enhver tid.

5.9 Endringer eller omgjøring av tillatelse

Fylkesmannen kan oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen eller sette nye vilkår, og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake dersom vilkårene i forurensningslovens § 18 er tilstede.